

Na cześć 60 rocznicy urodzin Prezydenta Bieruta i Święta 1 Maja

5 wielkich bloków mieszkalnych oddadzą do użytku budowniczowie socjalistycznego miasta Tychy

WARSZAWA (PAP) Pisząc listy do Pierwszego Obywatela Polski Ludowej z meldunkami o zobowiązaniach podjętych dla uczczenia 60 rocznicy Jego urodzin oraz święta 1 Maja, ludzie pracy dzielą się ze swym ukochanym Prezydentem uwagami na temat dróg i środków prowadzących do nowych wspaniałych osiągnięć produkcyjnych. Włókniarze z kombinatu piotrkowskiego widzą poważne perspektywy w szkoleniu instruktorów, które upowszechniać będą metodę Kowalowa. Budowlani, wznoszący nowe Tychy — opierając się na swych doświadczeniach — rozszerzą zasięg pracy zespołowej. Robotnicy w zakładach obuwia w Chelmku uzyskają poważne oszczędności przez obniżenie odpadków przy rozkroju skór, podnosząc jednocześnie jakość produkcji.

TYCHY (PAP) Zebrani na masówce budowniczowie nowego socjalistycznego miasta Tychy podjęli dla uczczenia 60 rocznicy urodzin Prezydenta Bieruta i święta 1 Maja szereg cennych zobowiązań mających na celu przede wszystkim przyspieszenie terminu wykończenia bloków mieszkalnych.

Zobowiązania budowniczych miasta Tychy pozwolą na dzień urodzin Prezydenta RP Bolesława Bieruta oddać do użytku cztery bloki mieszkalne o 192 izbach, tj. przyspieszyć ich wykonanie o 12 dni. Piąty blok mieszkalny o 140 izbach oddany zostanie na dzień 1 maja, jego wykonanie będzie przyspieszone o 50 dni. Poza planem robót inwestycyjnych na 1 maja ukończona będzie budowa hotelu robotniczego o kubaturze 5 tys. metrów sześciennych.

(Ciąg dalszy na str. 2)

L. st. Marii Terleckiej z huty „Zygmunt” do Prezydenta Bieruta

KATOWICE (PAP) Zamieszkała w Chropczowie Maria Terlecka, robotnica transportu w hucie „Zygmunt”, napisała do Prezydenta RP Bolesława Bieruta list następującej treści:

Drogi nam Obywatelu Prezydencie! Chcąc godnie uczcić 60 rocznicę Waszych urodzin, melduję Wam, że zobowiązałam się z okazji Waszych urodzin wykonać do końca marca br. zadanie szóstego roku Planu 6-letniego.

Po ogłoszeniu przez Was, Obywatelu Prezydencie — planu, który nazywam planem pokoju, wzięłam sobie za cel przyspieszyć na moim stanowisku pracy wykonanie zadań planu przynajmniej o połowę.

Mam jeszcze do wykonania 8 proc. i takowe wykonam do końca marca br.

Zyczę Wam, Drogi Obywatelu Prezydencie, dalszej owocnej pracy ku rozwojowi naszej Ojczyzny i utrwaleniu pokoju.

Z głębokim szacunkiem

(—) Maria Terlecka

480 zagród w woj. szczecińskim czeka nowych gospodarzy

Pierwsze zgłoszenia chłopów po uchwale Rządu o akcji osiedleńczej

OGŁOSZONA w końcu lutego br. uchwała Prezydium Rządu o akcji osiedleńczej, wywołała żywe zainteresowanie wśród mało i średniorolnej ludności wiejskiej w gęsto zaludnionych gminach które oddalone są od ośrodków przemysłowych.

W niektórych województwach rady narodowe przyjęły już pierwsze zgłoszenia rodzin chłopskich, które wyraziły zamiar osiedlenia się na wolnych gospodarstwach. Są to rodziny chłopów małorolnych i młode małżeństwa.

Serdeczne życzenia kobiet radzieckich

WARSZAWA (PAP) Wiele żądań kobiecych polskich zakładów przemysłowych otrzymało od antyfaszystowskiego komitetu kobiet radzieckich karty z najserdeczniejszymi życzeniami.

„Drogie Przyjaciółki! Pozdrawiamy Was z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet — 8 marca — brzmiał tekst kart. — Gorąco życzymy Wam dalszych sukcesów w Waszej szlachetnej działalności dla dobra pokoju, demokracji i szczęścia dzieci.”

Pinay otrzymał inwestyturę

PARYŻ (PAP). Antoine Pinay, przywódca reakcyjnej grupy tzw. „niezależnych” otrzymał w Zgromadzeniu Narodowym inwestyturę. Za inwestyturę głosowało 324 deputowanych, a przeciwko 226. Do otrzymania inwestytury trzeba było co najmniej 313 głosów, a zatem Pinay uzyskał znikomą większość.

Pragnę skorzystać z okazji, aby za waszym pośrednictwem przesłać gorące pozdrowienia wszystkim przodownikom pracy i przodującym zakładom POM, członkom Partii i bezpartyjnym, wszystkim członkom przodujących spółdzielni produkcyjnych, obsługiwanych przez POM, wszystkim kobietom — traktorzystkom i młodzieży POM wywiązującym się dobrze z powierzonych im zadań.

Pragnę też zapewnić was kierowników i odpowiedzialnych pracowników POM oraz spółdzielców, że Państwo Ludowe, Rząd i masę pracujących całego kraju ze szczególną uwagą śledzą waszą pracę, że przywiązują do niej wielkie znaczenie. Chciałbym, abyście zdawali sobie w pełni sprawę, jak ważnym jest w chwili obecnej, jak bardzo odpowiedzialnym jest ten odcinek pracy, który wam powierzono Państwo Ludowe, Rząd i Partia.

Od 7 lat masę pracujących naszego kraju w wielkim, ofiarnym wysiłku budują w Polsce nowy ustroj społeczny, ustroj wolny od ciemności, ciemnoty i nędzy. Od 7 lat w Polsce Ludowej niezwykle, pełna najwyższego poświęcenia praca przodujących robotników, chłopów, inteligencji, aby przekształcić nasz kraj — dawniej zacofany, słaby i ubogi — w kraj nowoczesnego przemysłu i przodującej techniki, w kraj kwiitającej gospodarki i kultury. Wszędzie, gdzie sięgnąć okiem, widać gorączkową pracę budowniczych nowych połączonych zakładów przemysłowych, hut, kopalń, fabryk, przeobrażających się nasze miasta i przeobrażających życie ludzi pracujących. Dla każdego dziś staje się jasnym, że lud pracujący swą wielką, twórczą i ofiarną pracą z dnia na dzień umacnia siły naszego Państwa Ludowego, buduje spójne, nieziszczalne fundamenty nowego gmachu naszej Ojczyzny, nowego lepszego i sprawliwszego życia. Wam przypadło w udziale tworzyć to nowe, lepsze, kul-

turalniejsze i bogatsze życie w najbardziej od wieków upośledzonej i zacofanej dziedzinie gospodarki polskiej, gdzie panował obszar i dwór pański, który traktował lud pracujący, chłopstwo — często gorzej niż swój inwentarz dworski, który

świadomie odgratdzał masę chłopską od oświaty, od kultury, szerzył wśród nich ciemnotę, zabobon, nędzę, utrzymywał je w bierności i zahukaniu. Wam przypadło w udziale wielkie, niezwykle ważne zadanie: dociżyć wszystkich sił, aby jak najszybciej podnieść wieś polską, podnieść masę chłopstwa pracującego, ich aktywność, świadomość, solidarność z klasą robotniczą, podnieść gospodarkę naszego rolnictwa na wyższy poziom, aby ziemię polską uczynić bardziej urodzajną, a życie wsi wyrwać z dawnego zacofania, aby wyrównać przepaść kulturalną między wsią i miastem, którą tworzyły przez wieki klasy uprzywilejowane. Wam przypadło w udziale trudne, ale zaszczytne zadanie: być pionierami nowego systemu gospodarki rolnej, bu-

ryjnice i Kramię, prowadzony jest remont 30 zagród.

W powiecie nowogardzkim przygotowano dla osadników 17 gospodarstw z zabudowaniami.

Zobowiązaniami produkcyjnymi czczą kobiety Międzynarodowy Dzień Kobiet.

Na zdjęciu: Obsługa maszynowa działu konserw w Zakładach Rybnych Nr 3 w Gdyni w składzie: Weronika Łazaranek, Elżbieta Kosińska, Maria Kowalska i Elżbieta Kaulin zobowiązały się poza normalną pracą w swoim dziale zapakować 100 puszek konserw rybnych. (Foto — CAF)

ILUSTROWANY

Cena 15 gr

KURIER POLSKI

ROK VIII (1952)

Sobota, 8 marca

Nr 59 (2248)

Przemówienie Prezydenta RP Bolesława Bieruta na naradzie aktywu POM

Walczymy o nową wieś polską zamożną i kulturalną, dającą krajowi coraz większą produkcję rolną

dować fundamenty socjalizmu w wsi. Nie ma dziś, nie ma w życiu obecnego naszego pokolenia zadania ważniejszego nad przebudowę naszej przemysłu, nad przebudowę naszej zacofanej rolnictwa przez nas w spadku po kapitalizmie, w gospodarce przodującą, opartą o nowoczesną technikę, o zdobycze nowoczesnej nauki, w gospodarce o najwyższej wydajności pracy, na jaką pozwala dzisiejsza wiedza ludzka, na jaką pozwala doświadczenie gospodarki planowej, gospodarki socjalistycznej, o jakiej mówią nam porywające osiągnięcia narodów radzieckich, ich wzór, ich przykład, ich zwycięstwa. Nowe, socjalistyczne metody pracy w rolnictwie — tak jak i w przemyśle — mogą opierać się tylko na wielkiej, zmechanizowanej, maszynowej gospodarce, która pozwala na znaczne podniesienie wydajności pracy człowieka. Wielkie przedsiębiorstwo w przemyśle ma olbrzymią przewagę nad drobnym przedsiębiorstwem — dzięki temu, że ma nowoczesną bazę techniczną, że posługu-

je się udoskonalonymi maszynami, że ma bez porównania lepszą organizację pracy, potrafi najpełniej wykorzystać maszyny i mechanizmy, czego nie może zastosować drobne przedsiębiorstwo. Tak samo, oczywiście wbrew różnym teoryjom oportunistycznym i agrarystycznym przedstawia się sprawa i w rolnictwie. POM-y są wielkimi przedsiębiorstwami rolnymi, mają w swym rozporządzeniu nowoczesne maszyny i traktory, mają wykwalifikowane kadry ludzkie, inżynierów, agronomów, techników, mogą i powinny ulepszać wciąż swą technikę i racjonalizować swą organizację pracy, mogą i powinny stawiać przed sobą zadania osiągnięcia najwyższej wydajności, mierzyć i sprawdzać wyniki swej pracy wysokością plonów. Kierownicy i pracownicy odpowiedzialni POM nie powinni zapominać ani na chwilę, że obowiązują ich te same wymagania, jakie stawiane są kierownikom wielkich zakładów prze-

(Ciąg dalszy na str. 2)

Skład polskiego komitetu przygotowawczego

do Międzynarodowej Konferencji Gosp. w Moskwie

WARSZAWA (PAP) W związku z Międzynarodową Konferencją Gospodarczą, która odbędzie się w Moskwie w dniach od 3 do 10 kwietnia br., odbyło się w Warszawie zebranie przedstawicieli życia gospodarczego i społecznego. W wyniku zebrania rozszerzono dotychczasowy polski komitet przygotowawczy, którego skład obecny jest następujący:

Józef Chalasiński — profesor, rektor Uniwersytetu Łódzkiego, Bronisław Chmielewski — członek Zw. Izby Rzemieślniczej, prezes Izby Rzemieślniczej w Warszawie, Marian Czerwiński — przewodniczący Zarz. Głównego Zw. Zawodowego Górników, Jan Drobet — dyrektor Centrali Handlu Zagranicznego „Elektrim”, Jan Frankowski — poseł na Sejm, prezes Klubu Katolicko-Społecznego, Stanisław Gall — wiceprezes Polskiej Izby Handlu Zagranicznego, Wiktor Górecki — dyrektor Centrali Handlu Zagranicznego „Animex”, Ludwik Grosfeld — prezes Polskiej Izby Handlu Zagranicznego, Stefan Ignar — profesor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, Tadeusz Jańczyk — prezes Zarządu Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, Franciszek Juszcak — wiceprezes Wrocławskiej Izby Rzemieślniczej, Wiktor Kłosiewicz — przewodniczący CRZZ, Henryk Kołodziejski — prezes Nacz. Rady Spółdzielczej, Daniel Ku-

szewski — wiceprezes Centralnego Związku Spółdzielczego, Oskar Lange — profesor (przewodn. Komitetu), Edward Lipiński — profesor, prezes Polskiego Tow. Ekonomicznego, Konstanty Lubiński — publicysta, Tadeusz Lychowski — profesor Szkoły Gł. Służby Zagranicznej, Tadeusz Malewiak — dyrektor Centrali Handlu Zagranicznego „Dalspo”, Edmund Pszczółkowski — poseł na Sejm, Julian Sadowski — prezes Związku Izby Rzemieślniczych.

Zebrani wysłuchali sprawozdania prof. Oskara Langego o pracach międzynarodowej komisji przygotowawczej w Kopenhadze i stwierdzili żywe zainteresowanie konferencją polskich czynników gospodarczych i społecznych. Stwierdzono, że szybki rozwój gospodarczy Polski zwiększa możliwość jej uczestniczenia w wymianie międzynarodowej. Polski komitet przygotowawczy ustalił konkretne zainteresowania i możliwości Polski w dziedzinie importu i eksportu. Ponadto zajęło się na ogólnym zagadnieniu rozwoju międzynarodowej wymiany handlowej oraz kwestią ułatwień technicznych dla ożywienia tej wymiany. Szczególna uwaga będzie zwrócona na zagadnienia wymiany między krajami o gospodarce planowej a krajami o gospodarce kapitalistycznej.

Pod kierownictwem komitetu przygotowawczego pracują trzy grupy robocze, zajmujące się przygotowaniem dokumentacji dla delegacji polskiej, która uda się na Międzynarodową Konferencję Gospodarczą. W szczególności chodzi o dokumentację w sprawie możliwości rozszerzenia naszych obrotów zagranicznych.

Delegat ZSRR składa w ONZ apel greckich organizacji dem.

NOW YORK (PAP) P. o. stałego przedstawiciela Związku Radzieckiego przy ONZ Carapkin przekazał do sekretariatu generalnego ONZ depeszę 7 greckich organizacji demokratycznych, które proszą, aby Organizacja Narodów Zjednoczonych podjęła kroki dla uratowania przed śmiercią Belojannisa i 7 innych patriotów greckich.

Wież pomorska skróci termin siewów

Masowe zobowiązania dla uczczenia 60 rocznicy urodzin Prezydenta Bieruta oraz Święta 1 Maja

BYDGOSZCZ (W). Podejmowanie apelu chłopów gromady Chraplewo, w którym wzywają oni wszystkich gospodarujących zespołowo i indywidualnie rolników do podjęcia zobowiązań dla uczczenia 60 rocznicy urodzin Prezydenta Bieruta i z okazji Święta 1 Maja — przybrało na wsi pomorskiej charakter masowy. W większości gromad odbyły się już zebrania. Pracujące chłopstwo, w niezliczonej ilości listów, wysyłanych do Belwederu, daje wyraz uczuciom, jakimi darzą Pierwszego Obywatela Polski Ludowej — Prezydenta Bolesława Bieruta.

Sporo meldunków zawierających niezwykle ważne w obliczu zbliżających się siewów wiosennych zobowiązania, wpływające na powiatu żnińskiego. Na zebraniu członków spółdzielni produkcyjnej „Iskra” w Grochowskich Księżych, pow. Żnin, podjęto m. in. zobowiązania zespołowe. Chłopi-spółdzielcy postanowili w nim:

- * przeprowadzić wiosenne siewy w 9 dniach,
- * dla poprawy jakości pasz łąkowych — do dnia 1 maja br. na 2 hektarach łąk zastosować nowoczesne zbożowe agromonii,
- * dla szybszego rozwoju hodowli trzody chlewnej — na powierzchni 1 ha zbudować do 18 kwietnia br. nowy okólnik wraz z zagrodami dla żywca,
- * dostarczyć gminnej spółdzielni w ciągu roku 30 świń bekonowych ponad plan odstawy,
- * dla ugruntowania wiadomości z dziedziny rolniczej i hodowlanej — przeprowadzić w spółdzielni szkolenie zbiorowe.

Także indywidualnie podjęte zostały zobowiązania. M. in. księgowa spółdzielni Maria Sprlienger przez 4 dni weźmie udział w akcji siewnej.

W manifestację serdecznych uczuć dla Prezydenta Bieruta oraz braterskiej więzi z klasą robotniczą przerodziły się zebrania w gromadach Nadborowo, gmina Zarzeczyn i Włoszanowo, gmina Janowice. Mało- i średniorolni chłopcy Włoszanowa przyrzekają w liście do Prezydenta, że 15 marca br. staną gotowi do rozpoczęcia siewów wiosennych. Siewy zbóż jarych ukończą oni o 4 dni wcześniej aniżeli zaplanowano, a akcję siewną kultur okopowych zakończą 5 dni przed terminem. Ponadto postanowili oni podnieść wydajność pól z hektara i to: w pszenicy, życie, jęczmieniu i owsie przeciętnie o 2 q. Dodatkowo zobowiązali się zakontraktować i odstawić 30 świń ponad obowiązujący plan, a przeciętną wydajność mleka w gromadzie podnieść o 100 l i dziennie.

Wezwali oni chłopów całej gminy Janowice do socjalistycznego współzawodnictwa w akcji siewnej.

Zobowiązania podjęła także załoga PGR Uścikowo pow. Żnin. Robotnicy, traktorzyści, agromoni i administracja gospodarstwa zobowiązali się przeprowadzić siewy o 3 dni przed terminem. Ponadto przez racjonalną uprawę ziemi, walkę z chwastami i szkodnikami podnieść wydajność z hektara, i to:

- owsa o 2 q,
- jęczmienia jarego o 6 q,

- grochu o 2 q,
- buraków cukrowych o 30 q,
- ziemniaków o 25 q.

Poza zobowiązaniami zespołowymi podjęto też indywidualne. M. in. pracownicy biura postanowili przez 11 dni pomagać przy siewach wiosennych.

Meldunki wpływają nadal.

Zobowiązania załogi kombinatu piotrowskiego

(Dokończenie ze str. 1)

PIOTRKÓW TRYB. (PAP) Wspólna manifestacja uczuć wdzięczności i miłości do Prezydenta Polski Ludowej Bolesława Bieruta było wielkie zgromadzenie załogi Piotrowskiego Kombinatu Bawelnianego.

Owacyjnie przyjęli zgromadzeni robotnicy wystąpienie przodki Janiny Połubskiej, które dopiero 20 listopada ub. roku zaczęła się uczyć zawodu, a dziś samodzielnie obsługuje już 508 wrzecion. „Jestem córką biedaka wiejskiego — mówi ona — dziś pracuję w tej pięknej fabryce. Takich jak ja jest tu w Piotrkowie tysiące. Nie boimy się już więcej, że zagrażać nam będzie głód i nędza. Wszystko to stało się możliwe tylko dzięki zwycięstwu ludu pracy, od lat prowadzonego do zwycięstwa przez naszego ukochanego Prezydenta. Udoświadczamy naszą miłość do Niego pracą jeszcze lepszą niż dotychczas. Dla uczczenia 60 rocznicy urodzin Prezydenta obowiązuje się do dnia 18 kwietnia zwiększyć ilość obsługiwanych przeze mnie wrzecion z 508 na 762”.

Wystąpienie młodej przodki rozpoczęło olbrzymią falę indywidualnych i zespołowych zobowiązań produkcyjnych załogi kombinatu.

Realizując swe zobowiązania, załoga kombinatu przysporzy gospodarce narodowej ponadplanową produkcję 7.279 kg przędzy najwyższego gatunku.

MIEDZYNARODOWY
TURNIEJ BOKSERSKI
ZSRR — Polska 18:2.
Bułgaria — Rumunia 12:6.
HOKEJOWE
MISTRZOSTWA POLSKI
I GRUPA
Unia — Budowlani 15:2 (2:0, 5:1, 8:1)
II GRUPA
Gwardia — Włókniarz 5:2 (1:1, 3:0, 1:1)
CWKS — Ogniwo 7:3 (5:2, 2:1, 0:0)

Walczymy o nową wieś polską

(Dokończenie ze str. 1)

mysłowych, a więc: planowa, wszechstronnie przemysłowa organizacja pracy, racjonalne rozstawienie kadr ludzkich, nieustanna kontrola jakości ich pracy, umiejętne dobór kadr, troska o ich wzrost, rozdzielanie zadań według uzdolnień ludzi, dbałość o podnoszenie kwalifikacji młodych kadr, o sprawiedliwą ocenę pracy każdego pracownika, o stopniowe wysuwanie bardziej zdolnych, przodujących, utalentowanych ludzi na odpowiedzialniejsze stanowiska, — o czyście — nie na podstawie przypadkowych ocen i obserwacji, lecz po dokładnym sprawdzeniu, troska o pomagania słabszym, stanowcze wymagania w dziedzinie dyscypliny pracy i życzliwe wnikanie w rzeczywiste trudności, kłopoty, potrzeby ludzkie, przysłuchiwanie się głosom i krytycznym uwagom pracowników, wykorzystywanie ich doświadczenia przez narady wytwórcze, wnikliwe i fachowe ustalanie norm pracy, wynagradzanie pracownika zgodnie z wynikami jego pracy. Należy walczyć energicznie z wszelką tolerancją względem bumelantów, nierobów, wólczyków, gadułów, przeszkadzających w pracy załodze, bezwzględnie tępić złodziei, rabusiów, marnotrawców mienia społecznego itd., itd. Umiejętne wykonanie tych odpowiedzialnych zadań kierownictwa nie da się osiągnąć bez kolektywności w pracy całego kierowniczego zespołu i bez wnikliwego sprawdzania przez władzę zwierzchnie służności zarządzeń dyrekcyj metodycznej kontroli ich wykonania oraz metodą uważnego przysłuchiwania się opinii pracowników, wykonujących te zarządzenia.

Przed wszystkim jednak należy dokonać przełomu w zakresie przewidywania słabości politycznej POM-ów, które zasklepiły się w bieżących zadaniach techniczno-gospodarczych, gubiąc z oczu to co najważniejsze: cele polityczne, którym ta praca gospodarcza ma służyć i z którymi jest nierozdzielnie związana, bez których traci swój sens.

Pomyślnych wyników w pracy kierownictwa i załogi POM nie da się osiągnąć bez systematycznej pracy politycznej i wychowawczej wśród całej załogi, bez uświadamiania im ich odpowiedzialnej roli, bez nieustannej troski o podnoszenie ich kwalifikacji, ich wiedzy, ich kultury, bez zrozumienia tego, że praca ich łączy się nierozdzielnie z podnoszeniem świadomości politycznej chłopów.

Każdy pracownik POM winien mieć świadomość, że na jego pracę patrzą chłopcy pracujący, że według jakości jego pracy, według jego postawy oceniał ją nie tylko jego indywidualny stosunek do jego zadań, ale oceniają też najczęściej nową formę gospodarki, którą reprezentu-

ją POM w rolnictwie. Zła praca tego czy innego zespołu POM rozczarowuje a nawet może podważyć wiarę członków spółdzielni produkcyjnych, które POM obsługuje i całego chłopstwa pracującego w celowości i możliwości rzeczywistej przebudowy rolnictwa, czyni najmniej świadomych skłonnych do przytakiwania podszeptom wroga.

Musicie pamiętać, że chłopcy pracujący nie według słów, lecz według wyników praktycznych oceniamy waszą pracę. Jakość waszej pracy, plony jakie daje ziemia uprawiona przez POM, siła waszego oddziaływania na spółdzielców i chłopów indywidualnych — oto co decyduje — i słusznie — o ocenie waszej działalności. Wy jesteście pionierami przebudowy gospodarki rolnej na nowej podstawie wysokiej mechanizacji pracy w rolnictwie, wy jesteście organizatorami nowych socjalistycznych metod gospodarki w rolnictwie, od was, od jakości, od wyników waszej pracy, w dużej mierze zależy czy chłop pracujący przekona się własnymi oczami, że gospodarka zespołowa jest lepsza, owocniejsza i korzystniejsza od poprzedniej, od was zależy, czy chłop pracujący uwerzy w wyższość nowego ustroju społecznego.

Od was przeto, od jakości waszej pracy, od waszego zapału i ofiarności zależy, czy tempo rozwoju naszej gospodarki narodowej odpowiadać będzie tym nadziejom, temu zaufaniu, jakim obdarzyła was władza ludowa, Partia, klasa robotnicza i naród polski, który pragnie jak najszybszej rozbudowy sił wytwórczych naszej ojczyzny. Waszym obowiązkiem, obowiązkiem działaczy uzbrojonych w najszybszą ideologię i w najbardziej nowoczesną technikę — a każdy z was jest takim działaczem — jest nie tylko pamiętać o tym, ale wpajać świadomość tego w szeregi waszych pracowników, wychowywać w nich poczucie tej odpowiedzialności, budzić w nich ofiarność, oddanie, poświęcenie w pracy dla Polski Ludowej, wszczepiać w ich umysły i serca gorący zapał i głęboką czujność. Chodzi o to, aby przyswoili sobie najgłębiej wielkie, porządne i uszlachetniające człowieka i jego życie idee socjalizmu, za które w ciągu wielu dziesiątków lat poświęcił swe życie, oddawał swą krew najlepszy bojownik klasy robotniczej, najlepszy synowie naszego narodu, o które walczą dziś miliony ludzi uciskanych i wyzyskiwanych w krajach kapitalizmu.

Państwo Ludowe powierzyło Wam — pracownikom POM — kosztowne maszyny, w które wsi bracia robotnicy przemysłowi wkładają olbrzymi wysiłek, powierzyło wam maszyny, których mamy jeszcze zbyt mało, a które są niezwykle potrzebne naszemu rolnictwu, bo decydują o wielkości naszych urodzajów. Szanuj

cie więc te drogie dla naszego Państwa maszyny, dbajcie o nie tak, jak matka o swe dziecko, jak artysta o swój instrument. Walczcie bezlitośnie ze szkodnikami, którzy psują te cenne maszyny, piętnujcie niedbaluchów, którzy obchodzą się z nimi lekkomyślnie.

Podnoście poziom uprawy rolnej, bądźcie dobrymi i zapobiegliwymi gospodarzami, dbajcie o wyniki waszej pracy, o wysokie i nie plony. Uczcie się w praktyce i w teorii najlepszych metod uprawy, przyswajajcie sobie nowoczesną wiedzę rolniczą.

Walczyć z niedbałą orką, ze złą jakością pracy, walczyć zdecydowanie z tymi, którzy wprowadzają do brygad i zespołów nastroje rozluźnienia dyscypliny, rozkład i anarchię w pracy. Są to najczęściej jawni lub zamaskowani wrogowie Polski Ludowej, demaskujcie ich i usuwajcie ze swego grona. Bądźcie czujni na swych posterunkach pracy, gdyż wróg, kulaś, spekulant i kryjący się za nim agent imperialistyczny czyha na waszą słabość, lekkomyślność czy brak uwagi.

Nie zapominać ani na chwilę, że jesteście bojownikami o nową wieś polską, wieś zamożną i kulturalną, wieś dającą krajowi coraz większą produkcję rolną dzięki nowym metodom uprawy, które wy niesiecie na wieś. Dlatego władza ludowa zaufała wam, a masę pracującą śledzą za wynikami waszej pracy. Bądźcie czujnymi bojownikami, którzy potrafia paraliżować wszelkie wrogie zakusy i wpływy.

Walczyć bezlitośnie z grabieżą mienia społecznego przez złodziei, oszustów, spekulantów, którzy nie z własnej pracy, ale z rabunku i wyzysku dobra ogólnonarodowego chcieliby lekko żyć i bogacie się. Pedzieć ich przez i oddawajcie w ręce władz państwowych jako przestępców.

Wpajajcie wśród zacofanych i chciwych wskutek swej ciemnoty ludzi obowiązki poszanowania mienia państwowego jako wspólnego dobra ogólnonarodowego. Zwalczajcie wszelkie objawy marnotrawstwa bez względu na osoby i stanowiska. Stanowisko nie daje żadnych uprawnień do niedbalstwa czy lekkomyślnego obchodzenia się z mieniem społecznym.

Budźcie w swym otoczeniu pragnienia wiedzy, samokształcenia, uczcie się sami i pomagajcie ze wszelkich miar, które chce się uczyć, krzewicie dążenia do bardziej kulturalnego życia, walczyć o nową moralność socjalistyczną, o rozwój zainteresowań społecznych, umysłowych i politycznych wśród całego zespołu i wśród mas pracujących chłopstwa, zwłaszcza wśród kobiet i młodzieży.

Nie poddawajcie się nastrojom oportunistycznym, samozadowolenia, samouspokojenia z wyników łatwiej osiągalnych. Na odwrót — miejcie ambicję podnoszenia wciąż poziomu swej pracy. Rozwijajcie współzawodnictwo socjalistyczne w pracy, walczyć o coraz lepsze jej wyniki. Przygotowujcie się wszechstronnie i troskliwie do siewu, do przyszłych zbiorów, szanujcie czas, który jest często decydującym czynnikiem w gospodarce rolnej, dbajcie o terminowe rozpoczynanie prac pólnych.

Towarzysze!

Pracujcie bez ustanku nad skupianiem wokół przodującego aktywu pracowników POM jak najszybszego aktywu młodzieży, chłopów pracujących — partyjnych i bezpartyjnych — kobiet i mężczyzn, aby podnosić świadomość mas chłopskich, nie dając dostępu wrogom kulaśkim podszeptom. Walczcie o rozwój spółdzielczości produkcyjnej na zasadach dobrowolności, o nową, socjalistyczną kulturę wsi polskiej, o wzrost dobrobytu, o coraz wyższą urodzajność pól, o rozwój hodowli, o wzrost dobrobytu, oświaty i kultury wsi.

Bądźcie przodownikami w walce polskiego ludu pracującego o utrwalenie pokoju i o realizację Wielkiego Planu 6-letniego, planu budowania Socjalizmu!

Życzę wam najlepszych wyników w waszej masowej pracy politycznej i wychowawczej we własnych zespołach i wśród chłopskich mas pracujących.

Życzę wam dalszych osiągnięć w umacnianiu spółdzielni produkcyjnych i w ich rozbudowie.

Przekazacie wszystkim pracownikom POM i członkom spółdzielni produkcyjnych gorące pozdrowienie i apel:

Bądźcie organizatorami i przodownikami nowych, doskonałych metod pracy w rolnictwie polskim! Podnoście coraz wyżej i umacniajcie gospodarkę zespołową!

Przyczynajcie się ze wszystkich sił aby nasza umiłowana ziemia polska dawała swemu narodowi coraz obfitsze plony, aby szczerze karmiła swych dzieci.

Niech żyje nasza umiłowana Ojczyzna — Polska Ludowa!

173

Podczas jednego z pierwszych zapisów do szkoły rzemieślniczej w Kudielnoje, której zadaniem było przygotowanie kadr między innymi i dla Nowokamieńska, zgłosili się dwaj synowie kołchoznika z Gilówki — Wasyl i Michał Pierwuchinowie. Wasyl był starszy od Michała zaledwie o jeden rok. Zdolni i weseli chłopcy, obaj jasnowłosi, niebieskoccy byli tak podobni do siebie, że bardzo często brano ich za bliźniaków. Obaj nie tylko, że uczyli się doskonale lecz nawet zdobyli nagrodę na konkursie amatorskich zespołów artystycznych w Gornozawodsku — o wykonaniu przez nich tańcu ludowym pisano nawet w gazecie. Po ukończeniu szkoły bracia pracowali początkowo w warsztatach mechanicznych w Nowokamieńsku, a następnie przeszli do Przekłetej. Młodzi ślusarze z miejsca zyskali sobie szacunek i uznanie w kopalnianej organizacji Komsomolu. Na kursach przysposobienia wojskowego czuli się tak pewnie, jak gdyby całe życie nie marzyli o niczym innym, tylko o żołnierskiej mundurze i przeszkoleniu. Kiedy w sklepie przy kopalni zjawili się strzelby myśliwskie — nierozłączni bracia byli pierwszymi nabywcami. Po pewnym czasie okazało się, że Michał jest urodzonym strzelcem o żelaznej ręce i nieomylnym oku. Choć i Paweł Piotrowicz był bardzo zajęty, braciom udało się jednak namówić go, by pokazał „coś nie coś” młodzieży w kółku bokserskim. Po kilku pokazach i wykładach zaczęli się już okładać na własną rękę i bardzo starannie nabijali sobie potężne siniaki. Stowem, byli to dzielni chłopcy, doskonali fachowcy i świetni towarzysze pracy.

We dwójkę stanowili akurat połowę personelu warsztatów remontowych na Przekłetej; z tego właśnie powodu Paweł Piotrowicz zdecydował, że bracia nie dostaną urlopu w tym samym miesiącu, lecz będą musieli się na pewien czas rozstać.

— Powiadasz, że twoi rodzice nie są zadowoleni z waszych urlopów? — zapytał Samotiosow kiedy Końska Głowa została już daleko za nimi.

— Awantura w domu — odparł przygnębiony Pierwuchin. — Najgorsze jest to, że właśnie zaczynały się sianokosy, Nikito Fiodorowicz. Matka nie ma siły do takiej pracy, a ojciec jest kołchozowym inspektorem — sprawdza jakość produkcji. W radzie wiejskiej też ma huk roboty — to najbardziej aktywny działacz spo-

leczny w całym rejonie, przy tym nie jest już taki młody. Krowa zostanie bez karmy na zimę. A działkę przydzielili nam pierwszorzędną — trawa do ramienia... Katastrofa, Nikito Fiodorowicz. Sami rozumiecie!

Wasyl specjalnie podkreślił, że Samotiosow na pewno zna się na wszystkich sprawach związanych z sianokosami i rzeczywiście — w Nikicie Fiodorowiczu obudziło się współczucie. Jak można zostawić krowę bez karmy na zimę, jeśli w dodatku wspinała trawa aż prosi się o kose!

— Jakże jest wyjście z sytuacji? — zapytał Samotiosow.

— Wyjście z sytuacji? — westchnął Wasyl. — Wyjście można by znaleźć. Chciałem prosić Pawła Piotrowicza, żeby dał Michałowi choć pół urlopu. Ja też wezmę sobie tylko pół urlopu. Wrócimy prędzej do pracy — kopalnia na tym tylko zyska.

— Sam widziałeś, że Paweł Piotrowicz jest chory...

— Widziałem...

Wasyl chciał zapytać, dlaczego inżynier Raskowałow leży w takich warunkach, powstrzymał się jednak, nie chcąc uchodzić za ciekawskiego.

— Będę musiał sam rozstrzygnąć tę sprawę. Nie bardzo mi to na rękę, żebyście razem poszli na urlop. Czeka nas dużo pracy. Powinniśmy jak najszybciej doprowadzić szyb do porządku. Zwłaszcza teraz, po pożarze, każdy zdolny do pracy człowiek jest na wagę złota.

— Jakim pożarze? — zapytał zdumiony Pierwuchin.

— Nie wiesz? Dwa baraki, szkielety i części standartowych domów — wszystko poszło w dymem.

Gdyby nie to, że dokoła panował ciemność, Samotiosow zdziwiłby się zapewne nie mniej od Wasyla — tak bardzo chłopiec zmienił się na twarzy. Pierwuchin poczuł najpierw, że się zaczerwienił, ogarnęła go fala gorąca, a potem wstrząsnął nim zimny dreszcz.

— Bardzo was proszę, Nikito Fiodorowicz, puście nas do domu!

— Błagalnie powiedział Wasyl. — Ślusarz Łański jakoś dał sobie bez nas radę. Bardzo was proszę! Jak się weźmiemy z braciśzkami do roboty, to za kilka dni skończymy z sianokosami i wrócimy na Przekłętą. Możecie być pewni...

— Niech już tak będzie, przyjdźcie do mnie jutro rano z Łańskim

— niechętnie zgodził się Nikita Fiodorowicz.

Pogwizdując na konia, który pewnie kroczył naprzód w ciemnościach, Samotiosow zamyślił się nad wydarzeniami ostatniego dnia. Pierwuchin również milczał. Wiatr ostatkiem siły miotał się w dolinę, to goniąc przed sobą ciężkie deszczowe chmury, to znów oczyszczając niebo, na którym zapalały się migające, jasne gwiazdy.

Nikito Fiodorowicz — zapytał szeptem Wasyl — złapał podpalacza?

— Nie, uciekł.

8. III.

Międzynarodowy Dzień Kobiet

8. III.

„Pragniemy żyć w szczęściu i pokoju”

Dzień dzisiejszy jest dniem święta wszystkich postępowych kobiet świata. Kobiety polskie, zrzeszone w liczbie 2 milionów w kołach Ligi Kobiet obchodzą go pod hasłem:

„W walce o pokój, w imię szczęścia dziecka, zwiększymy udział kobiet w realizacji zadań trzeciego roku Planu 6-letniego!”

Hasło to wypisane jest na sztandarach milionowej armii kobiet polskich, przeciwstawiających się wojnie, stojących w pierwszej linii obrońców pokoju, budujących swą pracą szczęście przyszłych pokoleń.

Kobiety polskie nie są w tej walce samotne. Wraz ze 133 milionami kobiet 61 krajów zrzeszonych w szeregach SDFK tworzą potężną siłę, z którą liczyć się musi każdy rząd, reprezentujący potęgę, która w walce z wojną musi odnieść i odnieść pełne zwycięstwo.

„PRAGNIEMY ŻYĆ W SZCZĘŚCIU I POKOJU — stwierdza apel SDFK, ogłoszony przed kilku dniami — MIŁOŚĆ DO NASZYCH DZIECI ŁACZY NAS WE WSPÓLNEJ WALCE!”

Złączone węzłami międzynarodowej solidarności, związane wspólną nienawiścią do tych, którzy by glob ziemski pragnęli obrócić w jedno dymiące pobojowisko — miliony kobiet całego świata walczą przeciw obozowi podżegaczy wojennych — o szczęście swych rodzin, a uśmiech swych dzieci i całość swych domów.

Mimo różnic, dzielących kobiety, różnic w wykształceniu, w światopoglądzie, w położeniu materialnym — łączą je wspólne cechy: miłość do dziecka, nienawiść do wojny.

Sprawa pokoju jest sprawą, która łączy wszystkie uczciwe kobiety, bez względu na kolor skóry, wyznanie, wiek. Sprawa obrony pokoju, zagrożonego knowaniami imperialistów, jest dziś sprawą bliską wszystkim, sprawą najważniejszą. FRONT WALKI O POKÓJ NIE ZNA GRANIC — przebiega przez cały świat.

Walka o pokój zaś — to walka o szczęście dziecka.

SDFK występuje w imieniu milionów kobiet zwołuje w kwietniu 1952 r. Międzynarodową Konferencję w Obronie Praw Dziecka. Konferencja ta, w której weźmie udział 600 delegatów, stanie się

nową, wielką batalią o zwycięstwo pokoju.

Na zbrodnicze plany imperialistów, wymierzone przeciw naszym dzieciom i naszym rodzinom, zabrzmi w odpowiedzi potężne „NIE” milionów kobiet.

Nie dopuścimy do wybuchu nowej wojny. Nie pozwolimy, by mężowie nasi,

Nie wolno ustać w marszu!

Była prządka, obecnie dyrektor Łódzkiego Zakładu Wzrostu i Rozwoju, Wanda Gościńska, wspominając lata dzieciństwa w Polsce przedwojennej pisała się do ojca: „Tato, powiedz mi, czy my ocale życie tak skąpo będziemy dzielić chleb?”

Skąpo dzielono „chlebu” w mieszkaniach robotników i bezrobotnych oraz małych chłopów. Brakowało go często. Pod dostatkiem było jedynie nędzy i bezrobocia.

Przed wojną widzieliśmy bezrobotnych mężczyzn. Stali w ogonkach przed Urzędem Pośrednictwa Pracy czekali przed bramami fabryk i biur. Mężczyźni. Prawie każdy z nich obciążony był rodziną, żoną, matką, dziećmi. Ich bezrobocie było nędzą i kobiet.

Czekając daremnie na dzień, w którym mają jej otrzymać pracę, patrzeć bezradnie na głodne dzieci, nie wiedząc do kogo się udać po pomoc i chleb — kobieta Polski przedwojennej żyła tylko wiarą w to, że stan taki nie może trwać wiecznie, że przyjdą czasy, które zmienią jej dół.

Z myślą o dniu tej wielkiej przemiany tworzyły Maria Konopnicka i Eliza Orzeszkowa. Piętnowały pa-

ojcowie, bracia ginęli za obcą, nienawistną sprawą. Nie zgodzimy się na to, by cały świat wyglądał tak, jak wyglądają pola krwawiącej Korei.

Pragniemy szczęścia swych dzieci. Pragniemy wolności i chleba dla milionów kobiet, żyjących w krajach kapitalistycznych i zależnych. Pragniemy pokoju.

Tak brzmi głos milionów matek, żon i siostr, szczególnie potężny dziś, w dniu Międzynarodowego Święta Kobiet.

POKÓJ ZWYCIĘŻY WOJNĘ!

JANINA KWASNIEWSKA

nujące stosunki społeczne, piętnowały zło, wierzyły w lepszą jasniejszą przyszłość. Wiara ta cechowała walkę płomiennych rewolucjonistów, członkini „Proletariatu” Bohuszevi czówny, Stefani Sempołowskiej, Małgorzaty Fornalskiej, Hani Sawi okiej. Wiara ta pozwoliła przetrwać milionom kobiet, pozwoliła dożyć im momentu, gdy Polska stała się republiką ludu pracującego, państwem robotników i chłopów.

Długi szmat drogi za nami. Dzień dzisiejszy tak różni się od dnia wczorajszego, jak życie żony pańszczyźnianego chłopca od życia murarza z MDM.

Mimo to — nie wolno nam ustać w marszu. Walka o pełne, faktyczne równouprawnienie kobiet, o ich całkowite wyzwolenie narodowe i społeczne trwa jeszcze w wielu punktach globu ziemskiego.

Prowadzą ją kobiety państw łapczywczych, kobiety Stanów Zjednoczonych, Anglii, Francji, Włoch i Hiszpanii, prowadzą ją kobiety sztu cznie podzielenych Niemiec, kobiety Korei i Indochin, Japonii i Egiptu, kobiety Indii, Burmy i Filipin, kobiety Europy, Afryki, Ameryki, Australii i Azji.

Nazwiska Eugenii Cotton, Dolores Ibarruri, Anny Seghers, Moniki Feltonn, Raymonde Dien, Lilly Wa cchier, Eleonory Agacilar, Candela rri Rodriguez, stanowią dla kobiet całego świata natchnienie do zwiększenia wysiłków w walce o pokój, mobilizują je do jeszcze efektywniejszego, jeszcze energiczniejszego przeciwdziałania się wojnie.

Bitwie tej, od której wyników zależą losy światowego pokoju, kobiety Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej nie mogą bezczynnie się przyglądać. Równie drogi jest nam uśmiech paryskiego dziecka, jak dziecka bawiącego się na ulicach Moskwy. Nie chcemy, aby ani Londyn, ani Budapeszt, dzie lity los Północy. Nie chcemy, by dni kryzysu, bezrobocia i nędzy, będące kiedyś udziałem naszych matek — nadal stanowiły treść życia kobiet amerykańskich, angielskich, włoskich.

Nie dopuścić do tego — w naszej mocy.

Dziś więc, w Międzynarodowym Dniu Kobiet, w dniu zacieśniającego węzły międzynarodowej solidarności i braterstwa łączącym wszystkie kobiety świata — winimy sobie uświadomić tę wielką prawdę, aby zacząć w niej sil do dalszej. Zwycięskiej walki o sprawiedliwość, wolność, socjalizm. (Jot)

Wczoraj...

...i dziś

Nędza przedwojennej wsi polskiej sprzyjała wyciskowi pracy kobiet, stanowiących wówczas najtańszą siłę roboczą. Skłaniano to obszar ników do sezonowego zatrudniania kobiet przy najcięższych robotach rolnych za wynagrodzeniem niższym jeszcze od głodowych stawek po bieranych przez robotników. Zdjęcie górne, wydobyte z archiwów przedwojennych, pokazuje wędrowkę kobiet wiejskich za zarobkiem.

W Polsce Ludowej pracy i chleba jest dość dla wszystkich. Państwo faktycznie dało kobiecie te same prawa, z jakich korzysta mężczyzna. Zdjęcie z kobiety całe brzemie pracy zawodowej — dziecko jej znajduje się pod troskliwą opieką w wychowawczy i pielęgnarskiej. Zdjęcie wykonane w Złótku Dzielnicy w Bydgoszczy.

Dwa spotkania z Marianną Staniuchową

Z głębi glinianej lepiarki dochodziło kwilenie dziecka. Musiało być chore. Coż, nie trudno tu o chorobę. Wilgoć, stęchła, grzyb, rozpościerały swe wzory po ścianach. Płacz dziecka nie ustał...

Wokół ciągnęły się pola Bębni. 75 hektarów to wielki szmat ziemi. Dużo na niej było roboty. Lecz ludzi do pracy miał Bębniasta ilu zechciał. Biedota wiejska, aby żyć, chętnie zgadzała się na warunki jakie stawiał „pan gospodarz” z Małocina. Zapadająca się, ciemna nora, do której słońce nigdy nie zaglądało, a ciepło przechodziło z sąsiadującej z nią obory i do tego dzienny zarobek całej rodziny 1 zł 25 gr — stanowiło całkowite wynagrodzenie za pracę od świtu do zmroku.

Daleko ciągnęły się pola Bębni. Na jednym z nich pracowała Marianna Staniuchowa — matka chorego dziecka, które pozostawiła w glinianej lepiance, aby odrobić swą „dzionkę”, aby zarobić na kubek mleka dla niego. Mąż jej orał ziemię Bębni. Przy kopkach ziemniacz-

nych przebiegali kartofle pozostali członkowie rodziny Staniuchy: 7-letni Henryk i 9-letnia Helena.

Zazwyczaj, gdy pod wieczór wracali z pola, w izbie witał ich uśmiech małej 2-letniej Zosi. — Mamol! — wołała obejmując matczyne kolana. Ostatnio jednak matka dobrze wiedziała, że uśmiech ten jest coraz bliższy, że głos jest słabszy niż dawniej.

Pewnego dnia, gdy pod wieczór wrócili z pola, Zosia już nie żyła. Po wyschniętej twarzy Staniuchowej spłynęły łzy. Było to w marcu 1936 roku.

Po 16 latach spotkaliśmy się ze Staniuchową. Przypadkowo. Byłem w Spółdzielni Produkcyjnej Olszewka pod Naklem, niedaleko Małocina. Na lekturze wzniesieniu, kilkanaście bliźniaczko do siebie podobnych domków oddało się konturami od modrego nieba. Zmierzchało już. W jednym z tych domków mieszkali Staniuchowie. Jakże zmieniło się ich życie!

Marianna Staniuchowa niechętnie wraca wspomnieniami do tamtych bezpowrotnych lat nędzy w Małocinie. Z przyjemnością zaś opowiada o tym jak to dziś z mężem i sąsiadami dobrze powodzi im się w Spółdzielni Produkcyjnej. Ze szczerą radością opowiada o swym dwupokojowym mieszkaniu, pokazuje kuchnię, łazienkę, zabudowania gospodarskie, spory przychówek w bydło, trzodzie chlewnie i drobiu.

— To tylko moje prywatne — mówiła mi — A ile bydła, ile świń mamy w spółdzielczej oborze! Wszystko nasze. Spore też mamy dochody. Przy podziale rocznym otrzymałam 24 tys. zł i poza tym jeszcze procent za wkład inwentarza, ziemi, którą dostaliśmy z reformy i sprzętu gospodarskiego do spółdzielni.

— Jak żyje nie powodziło mi się tak dobrze — zachwycała się Staniuchowa! Tak, to było jasne i dla mnie i dla nich. Jasne było, że życie kobiety wiejskiej, życie przemykające głodem, wyrobnioków zmieniło się. Rozmawialiśmy jeszcze dość długo. Dowiedziałam się m. in., że Henryk, syn Staniuchowej, leżący dziś 22 lata, kształci się w szkole oficerskiej, a 24 letnia Helena jest wychowawczynią w szkoleniowym ośrodku traktorzystek. Durna jest z nich matka.

— A gdzie maż? — spytałam nie widząc wśród obecnych gospodarza.

— Leczy reumatyzm w Ciechocinku, — odparła Staniuchowa — Ale za tydzień, zanim rozpoczniemy siewy, wróci z kuracji.

Było to w marcu 1952 r.

Dokument pełnego równouprawnienia

Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — dokumentem pełnego równouprawnienia kobiet we wszystkich dziedzinach życia! — tymi słowami witają kobiety polskie projekt nowej Konstytucji, widząc w nim prawne urzeczywistnienie ideałów, o które walczyły przez całe pokolenia.

Prawa kobiety projekt nowej Konstytucji formułuje wyraźnie. Oto art. 66, który mówi:

„Kobieta w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ma równe z mężczyzną prawa we wszystkich dziedzinach życia państwowego, politycznego, gospodarczego, społecznego i kulturalnego”.

Rzeczywistość słowa te potwierdza w pełni.

Kobiety naszej Ojczyzny, kobiety nowej Polski są dziś budowniczy mi nowego życia w naszym kraju, dają swój cenny wkład w stawianie fundamentów socjalizmu, są wiernymi towarzyszkami pracy mężczyzny.

Liczba zatrudnionych w Polsce Ludowej jest więcej niż dwukrotnie wyższa od liczby zatrudnionych w Polsce przedwojennej. Kobiety pracujące po dołączeniu 260 tys. kobiet, które jeszcze w r.b. zajmują stanowiska przy warsztatach pracy, na budowach i w administracji — osiągnęły 32 proc. ogólnej liczby zatrudnionych.

Wyróżniające się w pracy kobiety wysuwane są na kierownicze stanowiska. Zdobywają zaszczytne tytuły przedowników pracy. Opanowują nowe zawody. Są racjonalizatorami produkcji. Zdobywają wykształcenie i wiedzę.

Żadna z polskich kobiet nie musi tużać się po obczyźnie, każda ma zapewnioną w kraju pracę i ma za pewniony chleb.

Nazwiska Wandy Gościńskiej, dawniej prządki, a obecnie dyrektora fabryki, Heleny Kowalskiej, ślusarza z kop. „Modrzejów”, Czesławy Kaczorowskiej, murarki z Warszawy, Oli Maciejewskiej, przodującej traktorzystki ze wsi Chojęciny to tylko drobny fragment długiej listy nazwisk, będących dowodem tego, że kobieta w Polsce Ludowej jest pełnym obywatelką, korzystającą z tych samych praw i podlegającą tym samym obowiązkom, co mężczyzna.

Przed wojną, gdy przed wojną mieliśmy w Polsce 1.506 przedszkoli, do

których uczęszczało 75 tys. najmłodszych dzieci, obecnie mamy 8.215 przedszkoli, z których korzysta 370 tys. dzieci, ludzi pracujących. W końcu Planu 6-letniego ilość przedszkoli wzrosła do ponad 10 tys., a liczba przebywających w nich dzieci przekroczy pół miliona.

Dane te, to tylko fragment długiej listy faktów, dowodzących, że matka i dziecko otoczone są w Polsce Ludowej najtroskliwszą, najserdeczniejszą opieką.

Polska Ludowa, dając kobiecie możliwość równego, sprawiedliwego startu z mężczyzną — wyprowadziła również robotnicze i wiejskie dzieci z wilgotnych suterren i ciemnych lepiarek do jasnych sal przedszkoli i przedszkolek.

I dlatego też, miliony kobiet polskich, miliony matek, żon i siostr witają z dumą i radością projekt Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, widząc w niej prawne potwierdzenie swych społecznych i obywatelskich zdobyczy, o które walczyły przez całe pokolenia.

KOBIEТЫ POLSKI LUDOWEJ

Czołowa aktywistka Ligi Kobiet, należąca do niej od 1945 r., ofiarą dziedziczą społeczną, CZESŁAWA KUMIŃSKA, piastująca obecnie stanowisko wiceprzewodniczącej Dzielnicy Rady Narodowej Warszawa—Starówka.

Foto CAF

Prof. dr. STEFANIA JABŁONSKA, dyrektor Kliniki Dermatologicznej w Warszawie, Studia odbyła pod kier. uczony radzieckiej prof. Olgi Podwysokiej. Obecnie prowadzi prace badawcze, oparte o teorię Pawłowa.

Foto CAF

STANISŁAWA SZARLŃSKA, do niedawna przodująca murarka MDM, dziś słuchaczka Technikum Budowlanego w Warszawie. Za pracę swą odznaczona nagrodą m. Warszawy, za ofiarny wkład w walkę o pokój — złotą odznaką SDFK.

Foto CAF

Zasady wynagrodzenia

członków spółdzielni pracy

ZASADY WYNAGRODZENIA
członków spółdzielni pracy nie były dotychczas uregulowane. Ściślejszą rzecz ujmując stwierdzić by raczej należało, że właściwie nie było żadnych zasad, bo istniejąca wielka różnorodność sposobów wynagradzania była bezładem graniczącym niekiedy z zupełnym chaosem. Następstwa tego chaosu odczuwały nie tylko kierownictwa spółdzielni i spółdzielcze organy kontroli, nie tylko masy komsumenckie, ale także sami członkowie spółdzielni pracy, (brak obiektywnych kryteriów dawał pole do kumoterskich zaszeregowania).

Stwierdzony chaos nie dotyczył w tym momencie spółdzielni pracy jednego pionu organizacyjnego np. Związku Spółdzielni Przemysłowych i Rzemieślniczych. Choroba bezładu w placach objęte były także Centrala Spółdzielni Inwalidów i Centrala Przemysłu Ludowego i Artystycznego. Dlatego ogólnie już od samego zarania spółdzielni pracy tak ognia wojewódzkie jak i same spółdzielnie domagały się uregulowania plac. Kwestia uporządkowania tego chaosu była więc niezmiernie pilna, była ważna, ale była także trudna. Długo zatem trwały prace, jakkolwiek zapowiedź o ich rychłym zakończeniu, o wydaniu tabel plac, taryfikatorów itp. głoszona była już przed rokiem. Rzecz jednak musiała być do gruntu przeanalizowana, w szczegółach przepracowana i przemysłana, a wszelkie następstwa z wprowadzenia zmian, chociaż bezspornie rozsądnych i porządkujących, tak przewidziane, aby wprowadzone ustalenia w próbie życia nie wymagały natychmiastowych poprawek.

Sytuacja ulega obecnie poprawie. Oto Prezydium Rządu wydało w dniu 16 lutego „Uchwałę w sprawie zasad wynagrodzenia członków spółdzielni pracy”, a na jej podstawie 18 lutego wydał Minister Przemysłu Drobniego i Rzemiosła „Zarządzenie w sprawie wynagrodzeń bieżących członków spółdzielni pracy”. Uchwała i zarządzenie wraz z załącznikami (tabele wynagrodzeń, zaszerzowań i dodatków oraz regulaminy premii) regulują wprawdzie nie razie tylko wynagrodzenia w produkcji, tzn. z pominięciem wszelkiego rodzaju usług, ale tym niemniej to wstępne rozwiązanie palącej kwestii jest etapem o wielkim znaczeniu nie tylko gospodarczym, ale także społecznym i politycznym. Cechą dominującą tego etapu jest to, że spółdzielnie pracy, realizując proces socjalizacji przyjmują socjalistyczną zasadę wynagradzania za pracę (w zależności od ilości i jakości wykonanej pracy): „od każdego według jego zdolności, każdemu według jego pracy”.

Skup włosów

Centrala Obsługi Przedsiębiorstw Artystycznych, które powierzono skup wło-
sów ludzkich dla użytkowania ich w
pracowniach perukarskich, wydała in-
strukcję regulującą szereg zasadniczych
spraw z tym związanych. Zakłady fry-
zjerskie kupują w terenie surowiec na
swoją rachunek i przekazują go Centrali
Obsługi Przedsiębiorstw Artystycznych w
Warszawie. Pl. Grzybowski 16.

Blizszych informacji zainteresowanym
udzielają Cechy Rzemiosł Różnych.

Termin płatności podatku od wynagrodzeń

W artykule pod powyższym tytułem, ogłoszonym w nr 9 naszego pisma z 10 stycznia, informowaliśmy naszych czytelników, że rzemieślnicy nie obowiązani do uczestniczenia w obrocie bezgotówkowym (tzn. ci wszyscy, którzy nie mają obowiązku prowadzenia ksiąg handlowych, ksiąg podatkowych szczególnego typu, wzgl. ksiąg podatkowych z kartotekami kontroli ilościowej), o ile są płatnikami podatku od wynagrodzeń, powinni potrącać lub ponosić z własnych funduszy podatek od wynagrodzeń wpłacić do właściwego organu finansowego w terminie do 12 następnego miesiąca po miesiącu, w którym dokonali wypłaty wynagrodzeń.

W pewnym konkretnym wypadku, płatnik, dokonujący wpłaty podatku od wynagrodzeń w powyższym terminie, spotkał się ze strony organu finansowego z zarzutem, że dokonuje wpłaty w terminie spóźnionym. W związku z tym pragnie my wyjaśnić, że nowy sposób i nowe terminy płatności podatku od wynagrodzeń zostały ujednoliconie w rozporządzeniu Ministra Finansów z 7 września 1951 roku w sprawie wykonania dekretu o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. R. P. nr 50, poz. 362), z mocą obowiązującą od 1 października 1951 roku. Jak wynika z par. 44

Realizacją Uchwały i Zarządzenia zajmują się obecnie ogniwa wojewódzkie wszystkich trzech pionów spółdzielczych, a więc Związki Branżowe oraz Oddziały CSI i Ekspozytury CPLiA.

W ciągu marca akcja realizacyjna będzie zakończona i z dniem 1 kwietnia zaszeregowani według tabel pracownicy — członkowie spółdzielni pracy, znając ściśle zarobki jednostkowe, otrzymywać będą tzw. własne czyli sprawiedliwe wynagrodzenia i

Rozszerzyć asortyment wyrobów z mas plastycznych

S taty wzrost zapotrzebowania na artykuły masowego spożycia i artykuły dla przemysłu powoduje konieczność wzmocnienia oszczędnej i racjonalnej gospodarki surowcami, które w znacznym mierze mogą być zastąpione przez stosowanie w produkcji mas plastycznych. W tym celu Min. Przemysłu Drobnego i Rzemiosła zarządziło, by nadzorowane bądź podległe mu jednostki produkcyjne, których zakres działania obejmuje produkcję wyrobów, półwyrobów lub części z metalu lub drzewa, w miejsce tych surowców stosowało do produkcji niektórych wyrobów surowiec z mas plastycznych, jak: bakelit, igelit, polopas i inne. Duże możliwości w tym zakresie istnieją szczególnie w przemysłach: przetwórstwa żelaza, przetwórstwa metali nieżelaznych, budowy maszyn i urządzeń oraz w produkcji wyrobów galanteryjnych, elektrotechnicznych powszechnego użytku, muzycznych, skórzano-obuwianych, papierniczych i materiałowych biurowych. Spośród szerokiego wachlarza przedmiotów wytwarzanych przez te przemysły, wiele z nich może być produkowanych z baktitu z wielką korzyścią w oszczędnym gospodarowaniu surowcami drzewnymi i metalowymi.

Masy plastyczne jako surowiec powinny być stosowane zwłaszcza w przemyśle i rzemiośle zabawkarskim i galanterijnym oraz do wyrobu sprzętów gospodarstwa domowego, części do ubrań, części meblowania, części sprzętu sportowego, przyborów szkolnych, przyborów fotograficznych, elementów elektrotechnicznych, trwałych opakowań i licznych innych artykułów. Bardzo obszerny wykaz asortymentów artykułów, które mogą być produkowane z bakelitu, dołączony jest do zarządzenia Ministra Przemysłu Drobego i Rzemiosła z 22 grudnia 1951 r. (Dz. Urz. Min. Prz. Dr. i Rzem. nr 7, poz. 58).

Nadzorowane i podległe temu ministerstwu jednostki produkcyjne zobowiązane są do opracowania projektów upowszechnienia stosowania wyrobów i półfabrykatów z mas plastycznych, obejmujących zwłaszcza wyroby, półfabrykaty i elementy techniczne, które dotychczas nie są produkowane z takich surowców zastępczych, ze szczególnym uwzględnieniem zastąpienia produkcji z surowców deficytowych oraz produkcji artykułów nowych, dotychczas nie wytwarzanych przez jednostki planujące. (PK)

Z kart walki o prawa ludu

Bunt czeladników

w grodzie Kopernika

N ie ma potrzeby dyskutować nad tym, czy Toruń jest ładny czy pospolity. Gotycka architektura nadała miastu tego miasta przedziwną ielkość, siroziłość i bogactwo tema tu. Jest to „Krańók Póinooy” po- ciągmy paityna czasu, maiański w barwach, surowy i subtelny równo- czesnie w tysiącach świaćodeni, któ- re lamia się w murach i basztach. Tak wygląda na zewnątrz — stwo- rzony celowicie dla palety maia- skiej, Toruń — miasto — muzeum o obwodzie kilku kilometrów. Gwaździste sklepienia gotyckie, wi- rydenie, ułicozki szerokie na trzy me- try, kościół jak stare tyfenty, bramy i baszty z ronićmi, ostepie spi- chrze z łbami maskaronów na kra- wężnikach. Gdy wieczór w czajny- habicie zapala lampy gazowe — w

waskich ulicach nadbrzeżnych krą-
dziej się taka cisza, że słuchasz z
uwagą i przejęciem, czy nie nadcho-
dzi statoroturski rent?... Taka cisza
mieszka tylko w miastach, z któ-
rych nie odejź historia. Rzeczy-
wiście — historia tu trwa...

Trwa także w papierach. Dwa lata temu dowiedzieliśmy się, że Toruń ma najstarsze w kraju archiwum miejskie. Od siedmiuset lat leżał pergamin i akta w szlacheńskim archiwum. Są to zbiory, że nie ma dziadziej życia, któreby nie mogły zniszczyć na fałi wieków. Książki cechowe, przywileje, pieczęcie, uchwały rad miejskich, burmistrzów, dokumenty obywatelowe. Te właśnie są szczególnie interesujące ponieważ rzuciła światło na stosunki społeczne w średniowiecznym Toruniu, na walce (mieszczańska) ludzi prostych o swoje prawa. Szczęśliwe połączenie handlowe, zrzeczna polityka rajców miejskich — dała Toruńowi olbrzymie możliwości rozwojowe i możliwości bogacenia się. Obok bardzo zamożnych kupców utrzymujących kontakty handlowe z krajami zamożnymi — żyło tu tysiące rzemieślników, tragicznej portowej, „wodniaków” i filisek. Po uzyskaniu pewnego wykształcenia przeszli stan urzędniczy, zatrudnieni w kantonach, bursach itd. Ale zamożni kupcy i mieszczaństwo trzymali twarde ster praw w swoich rękach i umieli doskonale izolować się od wszelkich wpływów.

Rzemiosło toruńskie było doceniane przez stan rządzący i posiadało wotum przedstawicieli w patrycjacie miejskim. Nie udostępniono jednak zawodu wszystkim. Z miejsca tworzono zasadnicze różnice, krzywdzono ludzi „miskiego pochodzenia”. Dzięki aktom archiwalnym udało się autorowi „Toruńskich Cechów Rzemieślniczych” odtworzyć sytuację. Czytamy więc: „Do nauki w rzemiośle przyjmowano tylko chłopów zanego i wolnego pochodzenia. Jeżeli chłopiek był synem mistrza, nie wymagało dowodów — d. chłopów obcych żądano „listu odowego”, wystawionego zwykle przez Radę, oraz dowodu uwolnienia z zależności poddarczej. Warunek ten bronił interesów pana, utrzymywał samowolną ucieczkę ze wsi.

Z dziejów rzemiosła artystycznego

Farfurnia Królewska

w Belwederze

Wazon fajansowy z Królewskiej
Fabryki Farfuruowej w Belwederze
II połowa XVIII wieku. (Muzeum
Pomorskie w Gdańsku).
Foto — E. Zdanowski

Foto — E. Zdanowski

Nie o farfurach — jak zwano wówczas z turecka fajansowe wyroby — marzyli początkowo król Stanisław August, powierzając stolnikom Moszyńskiemu podjęcie przygotowań do uruchomienia manufaktury, mającej dostarczać dla dworu i na rynek niezmiennie modnych w tym czasie wyrobów porcelanowych. Sposoby fabrykowania ich zaliczały się w drugiej połowie 18 w. do tajemnic państwowych, jak i z obawy o utratę rynków zbytu dla poszukiwanego przez najzamożniejszych i drogo płaconego towaru.

W związku z powyższym główną trudnością, na jaką natknął się zaraz na wstępie Moszyński okazała się sprawa znalezienia człowieka, posiadającego „sekrety” fabrykowania porcelany. Zgłaszających się wprawdzie nie brakowało, lecz nasuwały się

100

Pracownicy pernika

Zacnie urodzonym był chłopak pochodzący ze ślubnego związku rodziców, nie splamiony nieczystym w ówczesnym pojęciu zajęciem. Do nieczystych zaliczano posługi wcezy miejskich i sądowych, stróżów nocnych, umiataczy, owarzarzy, młynarzy, cynulików, czyściocieli miejskich i kątów.

Charakterystycznym wydarzeniem na tle walki prostego człowieka o sprawiedliwe prawo i inny porządek, jest bunt czeladników. Miało ono miejsce w XIV wieku i było konsekwencją niesprawiedliwych ustaw Przybytnia się do tego wielka „pośaż robotnika” (Toruńskie Cechy Rzemieślnicze) i to, że warsztaty stały się indywidualnymi, kapitalistycznymi wytwórniami. Czeladnicy nie mieli już żadnych możliwości poza zajmowaniem miejsca „włecznej” czeladzi. Broniąc się przed krzywdą — dążyli do zespolenia organizacyjnego (bractwo czeladne). W Toruniu wybuchły wrzenia, które starała się ukołócić Rada Miejska. Skazano wówczas na śmierć czterech towarzyszy. Wielki Mistrz wydał zakaz „nowych wyalezków” w cechach, schadzek i konspiracyjnych narad po gospodach pod karą ucięcia ucha.

W 1393 roku wypadki powtórzyły się i mimo wzrastającego terrorku ze strony Wielkiego Mistrza – musieliśmy godzić się na ustępstwa. Czeladnicy zdobywali równoprawnie z mistrzami, względnie organizowali własne bractwa. Ten bunt okazał się dobrym wynalazkiem i skutecznym stratkiem pokrzywdzonych. Do tej formy walki o prawo równości wszystkich ludzi pracy uciekano się jeszcze i w XVIII wieku, kiedy to czeladnicy apuszczali Toruń i zażakazywali innym wdrożyć do jego miasta. W ten sposób wymuszono ustępstwa i „ogólne amnestie”

Te historycznie uzasadnione i o-
kreszone ściśle w czasie fakty (wy-
głoszone z pyśwów archiwum) są histo-
ryczną walką o równe prawa dla wszy-
stkich ludzi pracy. Właśnie z nich,
z bezimiennych ofiar braci czeladni-
czej — wyłonił się konkretny po-
gląd na nowe prawo. Przeczytajmy
uwzględnie projekt naszej Konstytu-
cji.

(Kz)

przypuszczenia, że kandydaci na in-
tratne stanowisko dyrektora kró-
lewskiej manufaktury są jedynie
zwykłymi oszustami, od których
roilo się wówczas w Europie. Po
wielu debatach i wahaniach przyjęta
zostaje wreszcie kandydatura nieja-
kiego barona Schüttera, podobno
głównie dzięki intrygom jego żony,
której niezwykła uroda miała przy-
czynić się najwięcej do ostatecznej
decyzji króla.

Fabrykę postanowiono umieścić w Belwederze w związku ze znalezieniem odpowiedniej gliny w sąsiednim Mokotowie oraz ze względu na możliwość pomieszczenia jej w rozległych stajniach królewskich. Budowy pieców potrzebnych do fabrykacji podjął się sławny architekt włoski Dominik Merlini.

Około połowy 1768 r. podpisuje Schütter umowę, zobowiązującą go do wykonania w przeciągu 4 miesięcy przedmiotów porcelanowych, równających się jakością z wyrobnami fabryki wiedeńskiej. Po upływie pół roku fabryka winna była przynosić królowi czysty dochód. Żaden jednak z tych warunków nie został dotrzymany. Raport Moszyńskiego z końca wymienionego roku donosi królowi o całkowitym fiasku eksperymentów oszukiwanego barona. Wyroby jego bowiem, nieudane zarówno technicznie jak i artystycznie, okazały się po zbadaniu jedynie zwykłymi fajansami. Moszyński od początku niechętny Schütterowi proponuje przepędzenie go i poniesienie kosztownych prób fabrykacji porcelany, a przejście na wyrób fajansów. Król przystaje na ostatni projekt stolnika „ale dyrekturę „Królewskiej Fabryki Fertigungswei“ pozostawia — za pewne dzięki skutecznym zabiegom „baronowej“, — w rękach Schütter.

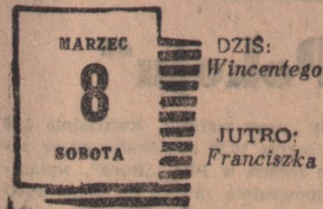
Dalsze lata przynoszą manufakturze dość duże sukcesy, niemniej pozostaje ona przez cały czas swego istnienia przedsiębiorstwem deficytowym utrzymującym się przy życiu jedynie dzięki znacznym zasłokom pieniężnym, pochodzącym ze skatufy króla. Pozbawiona pomocy finansowej po przejęciu jej w dzierżawę przez Schüttera upada szybko, a wreszcie w 1783 r. ulega zupełnej likwidacji.

Pod względem artystycznym fa-
janse belwederskie stały na ta-
kim poziomie, że zadowalały całkowi-
cie wysokie wymagania króla, który
jest też głównym odbiorcą produk-
tów własnej manufaktury. Idą one
na przyozdobienie wnętrz królew-
skich pałaców, wypełniają stoł-
we kredensy JKMości i używane są
często jako podarki. Najwspanialszy
z nich, prawdopodobnie szczytowe
dzieło fabryki w dziedzinie przedmio-
tu użytkowych, to wysłany w 1777
r. do sułtana Abdul Hamëda serwis
składający się ze 160 sztuk, znany w
historii sztuki pod nazwą „Le ser-
vice turc”. Kilkaście sztuk z tego
serwisu można do dziś oglądać w
muzeum mieszczącym się w Starym
Seraju, dawnej rezydencji sułtanów
w Stambule.

Do najlepszych jednak wyrobów belwederskich należą przedmioty przeznaczone do dekoracji wnętrz, jak np. piękny wazon z Muzeum Pomorskiego w Gdańsku, czy podobne wyroby spotykane w wielu muzeach w Polsce. Jeśli chodzi o sposób zdobienia „belwederów” wyróżnionych jest kilka typów dekoracyjnych: związanych z naskładownictwem bądź to wzorów zachodnio-europejskich, bądź wschodnio-azjatyckich. Głównie saskich i wiedeńskich w pierwszym, a chińskich i japońskich w drugim przypadku. Uwidacznia się oczywiście dość wyraźnie powiązanie przy każdym typie zdobienia z dekoracyjnymi formami epoki rokoka.

Materiałem, z którego powstały emalowane fajane belwederskie, jest marglowata glina oraz niewielka przemysłowa drobnopiekowego piaszczysta polewa cynowa o białej barwie z odcieniami. Do dekoracji używano farb naszkliwowych, które podczas wypalania nie łączą się ze ściółką polewy i wyścierania z niej dość wyraźnie. Najczęściej używane barwy to: zielone, ciemnoniebieskie, pomidorowo-czerwone, różowe, czarne i bardzo rzadko złote. Marka fabryczną powyższych fajanów nosiła nazwę „Varsovie”.

Fr. Mamuszka

WAZNIEJSZE TELEFONY: Straż Pożarna 44-44 Pogotowie PCK 1000. Tak sówki 3655 i 3662. Informacja PKP 1187. Zegarynka 06. Informacja pocztowa 02 i 03. Zamieszcowe 00. Komenda MO 2516 IKP 33-41, 33-42, 19-07

TOIOWO Z BYDGOSZCZY

Musiłam zatęsknić pogrzeb w „Autotransie” przy ul. Śniadeckich. Smutne to sprawy. Jakże odmiennych na strojach ducha bywają karawaniarze!

Oto w wozie transportującym zwłoki na ścianie oddzielającej trumnę od woźnicy przeczytałam wypisaną ołówkiem następującą aforyzm:

„Od dziś pijemy tatę z mamą”.

Za tego rodzaju „myśl filozoficzną” należy się pracownikom „Autotransu” nagana.

Wiosna morznące

Znowu mamy miły mroźnik. Miły, gdy ciepło ubrani przejdziemy się po ławach powietrza, lecz bardzo nie miły, gdy wjeżdżamy do sklepu PSS przy ul. róg Sienkiewicza i Hetmańskiego.

Dwie sympatyczne uprzejme ekspedientki teje spódnice skurczone w kablak nie mogą nawet utrzymać otwórka w zdrewniałych z zimna dłońach.

Zarządca PSS, przypomnij sobie o dołach ekspedientek!

Zet-Pe

Wystawa z okazji 100 rocznicy śmierci M. Gogola

W związku z obchodzoną w tym tygodniu 100 rocznicą śmierci M. Gogola, w nadchodzącą niedzielę dnia 9 bm. wystawę organizuje księgarnia wydawnictwa radzieckich „Domu Książki” (Al. 1 Maja 25) w godz. od 11 do 19. Na wystawie zobaczymy ostatnie radzieckie nowości wydawnicze w języku rosyjskim oraz wydawnictwa importowane z NRD oraz najsłynniejszą nagrania najnowszych płyt zarówno radzieckich jak polskich.

Niewątpliwie młodzież tłumnie odwiedzi wystawę. Równie jednak winna zainteresować ona robotników, a szczególnie racjonalizatorów, którzy znajdą na wystawie cenne fachowe książki z dziedziny przodującej techniki radzieckiej. Ujrzymy duży wybór książek dobrej, w okazałej zewnętrznej szacie, a równocześnie taniej.

KOMUNIKATY

EMERYCI PAŃSTWOWI

Do dnia 13 bm. należy oddać zgłoszenia na bony mięsno-tuszkowe na kwiecień. Wdowy niepracujące poborą talony na pożyczki do dnia 14 bm. (ul. Wileńska 11).

Woda literacka

Wieczór Jana Panasewicza

W PRZEPŁYNIEJ sali panowała od początku do końca atmosfera napięcia. Czuło się niemal dotykalnie, że Jan Panasewicz umie wzbudzić zainteresowanie słuchaczy. Jego opowiadanie pt. „Milion”, które poznaliśmy w obszernym fragmencie, działało niczym romans sensacyjny. Nie dlatego, żeby historia o chęć się za każdą cenę wzbogacić szypce obfitowała w specjalnie ciekawą intrygę. Owszem, intryga ta wydaje mi się dość naiwną i nieprawdopodobną. Cóż więc czyni z „Milionu” rzecz zapierającą dech w piersiach?

Jan Panasewicz, który wyspecjalizował się w tematyce marynistycznej i życie rybaków zna z długoletniego osobistego doświadczenia, doprowadził opis katastrofy statku, stanowiący trzon jego noweli, do szczytu perfekcji. Styl autora świadczy o realistycznej wizji technicznych szczegółów. Podane w nadmiarze i sebarwione ponurą tonacją składają

Perspektywy komunikacji miejskiej

omówiono na III sesji MRN w Bydgoszczy

W DNIU WCZORAJSZYM odbyła się w świetlicy Bydgoskich Zakładów Przemysłu Gumowego III sesja Miejskiej Rady Narodowej w Bydgoszczy. Oprócz radnych uczestniczyli w niej robotnicy tych zakładów.

Powzięta ona była przede wszystkim sprawie omówienia całokształtu działalności Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego oraz potrzeb i braków komunikacji miejskiej w Bydgoszczy. Sprawozdanie z działalności Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej złożył radny Stróżyński.

Miasto Bydgoszcz, z liczbą mieszkańców ponad 170.000, w porównaniu z 130.000 przed wojną — stwierdza referent — rozwija się w tempie dotychczas w historii miasta nienotowanym. Za rozwojem miasta nie nadąża dotychczas komunikacja miejska. Przysparza ona mieszkańcom miasta, jak i władzom miejskim dużo kłopotu.

BYDGOSZCZ w chwili obecnej posiada 4 linie tramwajowe oraz 3 linie autobusowe. Komunikacja w naszym mieście jest chyba jedną z najgorszych w całym kraju tak pod względem sprzętu jak również ze sposobu zapewnienia obywatelom wygody i szybkości transportu. Złożyło się na to długoletnie zaniedbanie tej gałęzi gospodarki komunalnej, minimalne inwestycje w latach międzywojennych oraz okres okupacji. W okresie tym dewastowano i tak już marny materiał.

Młodzież Szkół im. L. Waryńskiego podjęła czyn dla uczczenia urodzin Prezydenta RP i Święta 1-Majowego

Młodzież I Państw. Szkół Ogólnokształcących im. Waryńskiego w Bydgoszczy pierwsza ze szkół o Pomorskim podjęła zobowiązania dla uczczenia 60 rocznicy urodzin Prezydenta RP Bolesława Bieruta oraz z okazji zbliżającego się Święta Pracy.

Uczniowie postanowili wyremontować sprzęt szkolny do wyposażenia auli, przepracować 700 roboczogodzin przy porządkowaniu sali gimnastycznej, zlikwidować 20 proc. ocen niedostatecznych i zająć się ogródkiem szkolnym.

Uczniowie I Państw. Szkół wzywają do podjęcia podobnych zobowiązań — Szkołę Ogólnokształcącą TPD, II Państw. Szkołę Ogólnokształcącą, III Państw. Szkołę Ogólnokształcącą. (2)

To, o czym mówimy!

Plaszczy za długie krawiecki punkt usługowy go skróci

Gotowe okrycia, ubrania, płaszcze, suknie, w które bogato zaopatrzone są sklepy odzieżowe handlu uspołecznionego spotykają się z uznaniem na bywalców. Zdarza się jednak czasem że gotowe okrycie wymaga mniejszych lub większych poprawek.

Niestety, instytucje handlu detalicznego w Bydgoszczy nie rozwiązały sprawy dokonywania poprawek. Przy sklepach odzieżowych MHD czy „Spółnoty Pracy” nie ma punktów poprawek krawieckich. Trzy miesiące temu istniał wprowadzony punkt poprawek w sklepie odzieżowym MHD przy Al. 1 Maja 16, ale zlikwidowano go rzekomo z powodu nieopłacalności.

Punkty poprawek powinny istnieć przy większych sklepach odzieżowych MHD jak i „Spółnoty Pracy”. Tym bardziej, iż zbliża się sezon wiosenny sprawunków. Kierownictwo sklepów odzieżowych powinno za-

Powodem niedociągnięć w obecnym okresie, prócz przestarzałych torów tramwajowych, sieci jezdniowych, podstać zasilających taboru, niedostatecznie wyposażonych warsztatów, zajezdni, magazynów, autobusów, oraz zbyt szczupłych inwestycji, jest także personel MPK.

Załoga pochłonięta ogromem zagadnień natury technicznej, zaniedbuje inne, ważne zagadnienia gospodarcze. W warsztatach i w oddziale drogowym brak kontroli wykonywanych prac oraz komórek badawczych, która zorganizowałaby odpowiedzialne metody napraw.

DO NAJBARDZIEJ palących potrzeb MPK zaliczyć trzeba: wprowadzenie nowych torów, budowę jednej podstacji zasilającej tramwaje w energię, ujednolicenie taboru przez wymianę istniejącego, na tabor znormalizowany, przebudowanie zajezdni.

Wśród przewidywanych kierunków rozwojowych w roku 1953-55 na plan pierwszy wysuwa się konieczność rozbudowy linii komunikacyjnej w kierunku wschodnim do Rynkowa i osiedla robotniczego, które tam powstaje. Drugim kierunkiem jest kierunek wschodni na Bartodzieje. Wylania się tutaj konieczność przebudowy linii Wilczak-Bartodzieje na dwutorową i zmiany trasy tj. zamiast obecnej

Z życia SD

Plenum MK i PK

W dniu 6 bm. odbyło się III plenarne posiedzenie Miejskiego i Powiatowego Komitetu Stronnictwa Demokratycznego w Bydgoszczy.

Przewodniczący M i PK, kol. red. J. Zagierski, złożył sprawozdanie z akcji konstytucyjnej Komitetu, prowa-

(b) Ch. A. Nakło. Premia ubezpieczenia domu od ognia obciąża wszystkich lokatorów. Szarwark obciąża osobliście zobowiązanego a nie osoby trzecie. Koszty reperatury dachu ponoszą wszyscy lokatorzy. (75)

O ORIONIE

NA NIEBIE migocą roje gwiazd, dalekich słońc we wszechświecie. Nie wszystkie widoczne są w Europie przez cały rok. Do takich właśnie należy Orion, jeden z najpiękniejszych gwiazdozbiorów, który jeszcze w marcu jest dobrze widoczny w pogodną noc.

Orion składa się zasadniczo z 7 gwiazd, odległych od ziemi o 100 do 300 lat świetlnych. Wicie co to znaczy? Jeśli światło przebywa przestrzeń 300.000 km/sek. to ilość sekund składających się na okres czasu 300 lat potrzeba pomnożyć przez 300 tysięcy kilometrów. Otrzymalibyśmy zawrotną cyfrę!

Oriona łatwo poznać na niebie. Jeżeli dwie górne gwiazdy połączymy linią prostą z trzema perspektywnie leżącymi w jednym rzędzie gwiazdami (tzw. pasem Oriona) a te z 2 niżej leżącymi gwiazdami otrzymalibyśmy kształt klepsydry, służącej do przesypywania piasku.

Górna gwiazda (1 wielkości), zwrócona zawsze ku wschodowi zwie się Betelgeuze i chociaż na niebie stanowi okruszynkę jest to gwiazda olbrzym. Gdybyśmy ją chcieli do siebie „przyciągnąć”, wypełniałaby sobą przestrzeń od słońca do Marsa. Jej górną sąsiadką, to Bellatrix, gwiazda drugiej wielkości. Dolną prawą (gdy patrzymy) gwiazdę konstelacji Oriona zowią — Rigel. Jest odległa od nas o przeszło 300 lat świetlnych.

Nazwa gwiazdozbioru, jak wielu innych wywodzi się z mitologii greckiej Orion był kochankiem bogini Eos, zabitym przez Artemidę, Wola Olimpu został zaś po śmierci przeniesiony na niebo, ażeby tam świecił jako konstelacja gwiazd.

(nłk)

Wilczak-Bartodzieje uruchomić Okole-Bartodzieje, wykorzystując szeroka ulicę Grunwaldzką. Wilczak natomiast połączyć z Bielawkami, a dworzec główny przez ORZZ (ul. Toruńska) z Łegnem. W ten sposób uniknieszby się prawie zamknięcia trasy Dworzec-Okole, gdzie dojeżdżenie pieszo trwa krócej jak przejazd tramwajem i to o całe 10 minut.

NALEŻAŁOBY przedłużyć trasę do dworca wschodniego z jednej strony, a do Miedzynia z drugiej. Należy również zamknąć linię Dworzec-Szpital, budując około 500 m toru do ul. Gen. Stalina. Przez uruchomienie komunikacji tramwajowej do Łęgnowa zwolniłby się tabor autobusowy, który zostałby wykorzystany na liniach 1 i 2 oraz pozwoliłby uruchomić autobusy na Jacheice i inne dzielnice.

Wysuwając te potrzeby, MK wzięły pod uwagę głosy mieszkańców miasta zamieszczane na łamach naszego pisma.

W KONKLUZJI STWIERDZIĆ należy, że najbliższe potrzeby i propozycje w kierunku uzdrowienia sytuacji w dziedzinie komunikacji na terenie naszego miasta są podyktowane założeniami Planu 6-letniego — interesem klasy robotniczej, zmierzającej do jego przedterminowego wykonania.

Dyrektor Miejskiego Zarządu Budynków Mieszkalnych ob. Kostkowski przedstawił radnym zadania tegoż przedsiębiorstwa w zakresie planu średnich i bieżących remontów budynków mieszkalnych i zabezpieczenie jego realizacji.

W ożywionej dyskusji zabierali głos, poruszając różne zagadnienia polityczne i społeczne, kol. kol. Fr. Jagiełnicki, Jan Pietrzak, Feliks Kuligowski, Stan. Jankowska, Andrzej Bichalski, prof. J. Andruszkiewicz i Stefan Wawrzyniak (Fordon). Dyktując podsumował sekretarz wojewódzki, kol. poseł Czechowicz.

Prócz uchwały natury organizacyjnej plenum powzięło uchwałę, wzywającą członków wszystkich kół do najpełniejszego włączenia się do akcji zobowiązań podejmowanych dla uczczenia 60 rocznicy urodzin Prezydenta Bolesława Bieruta i Święta Pierwszomajowego.

ORGANIZACJA MŁODZIEŻY

Prezydium Sekcji Szachów MKKF zawiadoma, że 9 bm. o godz. 13 w świetlicy ZS Spółnia (Al. 1 Maja 9) odbędzie się zebranie kandydatów do mistrzostw juniorów m. Bydgoszczy. Dalsze zgłoszenia przyjmuje się 9 bm. od godz. 10-13.

Czy masz już zdjęcia do dowodu osobistego?

Termin korzystania z ulgowego cennika 4 zł za 3 zdjęcia

został przedłużony do 15 kwietnia br.

został przedłużony do 15 kwietnia br.

został przedłużony do 15 kwietnia br.

został przedłużony do 15 kwietnia br.

został przedłużony do 15 kwietnia br.

został przedłużony do 15 kwietnia br.

został przedłużony do 15 kwietnia br.

został przedłużony do 15 kwietnia br.

został przedłużony do 15 kwietnia br.

został przedłużony do 15 kwietnia br.

został przedłużony do 15 kwietnia br.

został przedłużony do 15 kwietnia br.

został przedłużony do 15 kwietnia br.

został przedłużony do 15 kwietnia br.

SPRAWY DNIA

Wiosenne porządki

Zbliża się wiosna, chociaż ziębi nas jeszcze mroź. Trzeba więc pomyśleć zawczasu o uporządkowaniu zawałonych przez całą zimę rupieciami dziedzin, wywiezieniu zapelnionych śmietników. Wymaga tego przepisy sanitarne i higieny. To co zimą było niedostrzegalne i obojętne, teraz latem zaczyna „parować”. A brud sprzyja wszelkim epidemiom i chorobom!

Z dniem 15 kwietnia br. na miasto wyruszą lotne komisje sanitarne, które rozpoczną lustrację poszczególnych obiektów i całych dzielnic. Społeczeństwo miasta Bydgoszczy powinno więc natychmiast przystąpić do wiosennej akcji porządkowej, w której udział jest obowiązkiem każdego obywatela.

Apelujemy do wszystkich bydgoszczan, ażeby dbali o zachowanie porządku i wagi nie przyczyniali się do estetycznego wylądowania naszego gradu. Ujawniajmy wszelkie niedbalstwo sanitarne i niechlujstwo.

Wiosna powinna zastać Bydgoszcz w szacie czystości. (Ju-k)

Kobiety zajmują dzisiaj odpowiadające stanowiska w różnych dziedzinach życia społecznego. Nie brak im w zawodach, uznawanych dotychczas za „męskie”. Na zdjęciu widzimy kobietę — spawaczkę Helenę Olejnik, która przez swoich kolegów uznawana jest za dobrego fachowca. (Foto — IKP)

SPORT

CWKS W BYDGOSZCZY

Jak się dowiadujemy w nadchodzącą niedzielę o godz. 11 w sali sportowej przy ul. Dwernickiego dojdzie do b. ciekawego pojedynku pięściarskiego. Na ringu bydgoskim zmierzą się w ramach meczu o mistrzostwo I ligi bokserskiej zespoły CWKS II (Lublin) oraz Włókniarza. Z uwagi na start doskonałych pięściarzy jak Scigala, Anielak, Jaskoła, Nogajski, Olczyk z Włókniarza oraz Kowalewski, Paliniński, Steca, Czapiński, Nitzler, Piorkowski z CWKS spotkanie to zapowiada się b. atrakcyjnie i dostarczy niewątpliwie wiele emocji miłośnikom pięściarstwa.

Poranki filmowe w niedzielę

W jutrzejszą niedzielę na ekranach kin bydgoskich ujrzymy na porankach następujące filmy: Pomorzanin — „Knock-Out” (g. 10) i „Podrzutek” (g. 12) Orzeł — „15-letni kapitan” (g. 12); Wolność — „Kopciuszka” (g. 10) i „Wyspa skarbów” (g. 12); Gryf — „Czarodziejski kryształ” (g. 11); Bałtyk — „Niebo czy piekło” (g. 10 i 12).

KINA

Pomorzanin: Pierwsze dni 15,45, 18 i 20.

Polonia: Dziewczyna i traktor. (17, 19).

Orzeł: Bez adresu (17, 19).

Wolność: Wyprawa na wyspę Kościuszki (16, 18, 20).

Gryf: Słuby kawalerskie (17, 19).

Bałtyk: Renegat (17, 19).

Mir: Aleksander Newski (19).

Rozmaitości: Przyjaję która buduje. Przegląd sportowy nr 8-51.

Zbieramy makulaturę — Jak powstaje stal. (16-23).

FOTOPLASTIKON

„Niemy w początkach 10 wieku” (godz. 9-21).

„Niemy w początkach 10 wieku” (godz. 9-21).

„Niemy w początkach 10 wieku” (godz. 9-21).

„Niemy w początkach 10 wieku” (godz. 9-21).

„Niemy w początkach 10 wieku” (godz. 9-21).

„Niemy w początkach 10 wieku” (godz. 9-21).

„Niemy w początkach 10 wieku” (godz. 9-21).

„Niemy w początkach 10 wieku” (godz. 9-21).

„Niemy w początkach 10 wieku” (godz. 9-21).

„Niemy w początkach 10 wieku” (godz. 9-21).

CO? GDZIE? KIEDY?

DZURZY

Apteka nr 13, Al. 1 Maja 27, tel. 23-14.

Apteka nr 16, Dworcowa 48, tel. 24-66

WYSTAWY

Muzeum im. L. Wyczółkowskiego — otwarte codziennie 9-16, w środy i piątki 12-19, w niedziele 10-14

Pomorski Dom Sztuki: „Bulgaria w krajobrazie” (godz. 10-13 i 15-19)

KONCERTY

Pom. Dom Sztuki: Dziś recital fortepianowy H. z korespondentami PR.

Pom. Dom Sztuki: Dziś recital fortepianowy H. z korespondentami PR.

Pom. Dom Sztuki: Dziś recital fortepianowy H. z korespondentami PR.

Pom. Dom Sztuki: Dziś recital fortepianowy H. z korespondentami PR.

Pom. Dom Sztuki: Dziś recital fortepianowy H. z korespondentami PR.

Pom. Dom Sztuki: Dziś recital fortepianowy H. z korespondentami PR.

Pom. Dom Sztuki: Dziś recital fortepianowy H. z korespondentami PR.

Pom. Dom Sztuki: Dziś recital fortepianowy H. z korespondentami PR.

Pom. Dom Sztuki: Dziś recital fortepianowy H. z korespondentami PR.

Pom. Dom Sztuki: Dziś recital fortepianowy H. z korespondentami PR.

Pom. Dom Sztuki: Dziś recital fortepianowy H. z korespondentami PR.

Pom. Dom Sztuki: Dziś recital fortepianowy H. z korespondentami PR.

Pom. Dom Sztuki: Dziś recital fortepianowy H. z korespondentami PR.

„W obronie Pokoju“

E-III-12041